

Råbark som fallunderlag på lekplatsen – Skötsel- och underhållsinstruktion

Så här sköter och underhåller du ytor på lekplatsen som är täckta med råbark

1. Löpande skötselåtgärder, minst en gång per vecka

1.1 Kontrollera att inget krossat glas, större stenar, brädbitar eller vassa föremål finns på eller i underlaget.

Kontrollera på hösten/tidigt på våren

1.2 Vid lövfällningen på hösten eller på våren: Städa bort kvarliggande löv på ytorna så att det inte förmultnar och på sikt gör att materialet kan bli hårdare och lite kletigt och för att ogräs inte skall kunna etablera sig på ytan på sikt.

1.3 Om man har lagt ut råbarken på geotextil vid anläggningstillfället: Kontrollera så att inte geotextilen sticker upp på ytan, oftast i kanterna. Skär i så fall av eller klipp bort den geotextil som är synlig ovan mark.

2. Kontrollera dessutom varje kvartal under barmarkssäsongen, (2-3 gånger per år):

Kontrollera att djupet på råbarken är korrekt inom fallutrymmet.

Vid lekredskap där fallhöjden är :

under 2,0 m	skall djupet på råbarken vara minst 20 cm
över 2,0 m	skall djupet på råbarken vara minst 30 cm

Det enklaste sättet att kontrollera tjockleken på råbarken är att gräva med spade på 3-4 platser cirka 75 cm från lekredskapet. Kontrollera särskilt de platser där barn rör sig mycket t ex under gungsisar och framför rutschar eller på andra platser där du ser eller misstänker att lagertjockleken kan ha minskat med tiden.

Komplettering av råbarken om djupet på råbarken är för litet:

Har lagertjockleken minskat och understiger ovanstående värden på 20 resp 30 cm, kompletteras ytorna med råbark, som har en fraktion under 80 mm.

Komplettering behövs normalt sett inte om inte materialet har spridits ut på omgivande ytor och att lagertjockleken därmed har blivit för liten.

(OBS! Vid anläggningstillfället skall djupet på råbarken ökas med 10 cm så att tjockleken är minst 30 resp 40 cm beroende på fallhöjden.)

3. Periodiskt underhåll, byte av material. Tidsintervall

Råbarken är normalt mycket stabil till sin struktur och behåller sin funktion och sina egenskaper under många år. Ogräs har svårt att få fäste i materialet och eventuellt ogräs är lätt att rycka loss i det porösa materialet.

På platser där det finns mycket barn och slitaget är stort, t ex förskolor och skolor, kan byte eller komplettering av råbarken behöva göras, t ex vart 5:e eller 10:e år.

Byt det översta lagret, cirka 15 cm, där det kan finnas eventuella föroreningar.

På övriga lekplatser där antalet barn är mindre behöver råbarken endast kompletteras så att lagerdjupet är korrekt.

Byte av materialet kan planeras till vart 20:e år eller längre tid efter det att man kontrollerat materialets kvalitet. Byt ut det översta lagret, 15 cm, där det kan finnas eventuella föroreningar.

Fräsning/luckring av råbarken: Behövs inte för att få en bättre stötdämpning. Råbarken har mycket god stötdämpande förmåga även om det översta skiktet med tiden delvis kan smulas sönder och kan kännas lite mer kompakt.

Om man vill kan man fräsa ytan med en jordfräs alternativt använda en vanlig trädgårdsgrep för att luckra underlaget för att få upp nytt material till ytan. Bearbetningsdjup max 15 cm.

Viktigt: Dokumentera alltid skötsel- och underhållsåtgärderna som du gör på lekplatsen.

Skriv in i dagbok, på papper eller i datorn, kontrolldatum, vad som gjorts och signerat av den person som utfört kontrollen och arbetet.

Vänta inte med anteckningarna. Vid en eventuell olycka kan dina noteringar vara ovärderliga som bevismaterial på att arbetet har gjorts.

Återanvänd råbarken! Förslag på hur du kan använda gammal råbark från lekplatserna

Gammal råbark som har använts på lekplatser, behöver inte köras till tipp utan kan med fördel användas som täckmaterial i rabatter och planteringar. Råbarken är ett utmärkt ogräsbekämpningsmedel som också bevarar fukten i marken under torrperioder. Man får på det sättet mindre arbete med ogrärensning på sommaren och får också bättre kvalitet på växterna.

Kan du inte använda råbarken på planteringar på lekplatsen finns det säkert andra planteringsytor i närheten där den gamla råbarken gör god nytta.

Gör så här:

Lägg ut råbarken med en tjocklek av minst 7 cm så får du ett effektivt skydd mot ogräs under flera säsonger. Före utläggningen av råbarken kan man gödsla med kväverikt naturgödsel, typ hönsködsel, eller fullgödselmedel med hög kvävehalt, typ NPK 21-3-10. Arbetet är bra att utföra tidigt på våren, t ex april månad. Följ alltid producentens doseringsanvisningar för gödslingen.

Ett annat alternativt användningsområde är att lägga ut den gamla råbarken på stigar i natur- och skogsmark, som blir lättare att gå på. Lägg ut ett 5-10 cm tjockt lager, cirka 50-70 cm brett och anpassa bredden och lagertjockleken efter terrängen där det behövs.